

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa ve Meclis İç Tüzüğü uyarınca Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Sayın Nazım Ekren tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Tunca TOSKAY

Antalya Milletvekili

TÜİK tarafından 8 Mart 2008 tarihinde yapılan açıklamada GSYİH serilerinin 1998=100 bazlı olarak güncelleştirildiği açıklanmış ve yeni hesaplamalara göre 1998-2006 yılı GSYİH serisi yayınlanmıştır. Bununla ilgili olarak;

- 1- GSYİH revize edilen değerleri tamamıyla ESA-95 hesap sistemine göre mi yapılmıştır?
- 2- SNA68-93 ve ESA-95 hesap sistemleri ile hesaplanan GSYİH değerleri arasında çok büyük farklılıklar beklenir mi? Yoksa, sadece alt sektör ayrıntısında mı anlamlı farklılıklar oluşur?
- 3- 1987=100 cari fiyatlarla GSYİH değeri 576.322 milyon iken revize edilen değer 1998=100 için 758.391 milyon YTL olarak ilan edilmiştir. Aradaki % 31.6'lık farkın ne kadarı hesap sisteminin SNA den ESA 95'e geçilmesiyle ortaya çıkmıştır?
- 4- Revize edilmiş GSYİH alt sektör değerleri bazında, SNA hesaplamalarına nazaran ne kadarlık kısmı ESA-95 nedeniyle ortaya çıkmıştır?
- 5- Yapılan açıklamaya göre 1998=100 bazlı GSYİH serisi temel fiyatlara göre, 1987=100 serisi ise üretici fiyatlarına göre hesaplanmaktadır. Buna rağmen, örneğin imalat sanayi katma değeri için, iki seri arasındaki 1998=100 lehine olan farkları nasıl açıklamaktasınız? Örneğin, 1998 yılı

için, fiyatlar üzerindeki dolaylı vergi ve sübvansiyonlar çıkarılmış olmasına rağmen, revize cari fiyatlarla GSYİH'daki %65 fazlalık nasıl açıklanabilir? Bu anlamlı fazlalığın kaynakları değer bazında nedir?

- 6- Cari fiyatlarla iki seride imalat sanayi katma değerinin GSYİH içerisindeki sektörel payları bakımından 1998 yılı için fark çok büyükken (1998=100 için %24,69; 1987=100 için %18,9), 2006 yılında bu fark düzgün bir biçimde nasıl azalmıştır? (1998=100 için %19,51; 1987=100 için %21,1)
- 7- 1987=100 bazlı cari fiyatlarla olan seride imalat sanayi katma değerinin GSYİH payı 1998-2006 arası %18,9 dan % 21.1'e doğru küçük bir artışla gelirken, 1998=100 bazlı seride bu paylar neden %24,69 dan %19.51 e hızlı bir düşüş göstermiştir?
- 8- 1998 yılında 1987=100 ve 1998=100 serisinde imalat sektörü payları arasındaki fark oldukça büyükken, 2006 ya gelindiğinde GSYİH'daki paylar farkı her iki seri için neden birbirine yakınlaşmaktadır?
- 9- Cari fiyatlarla GSYİH 1998-2006 serisinde, 1998=100 ve 1987=100 serisi arasındaki farkların ne kadarlık kısımları Isic-Rev 2 sınıflama sisteminden Nace Rev.1 sınıflama sistemine geçiş nedeniyle ortaya çıkmıştır? Sınıflama sistemi değişikliği toplam katma değer bakımından önemli fark yaratır mı?
- 10- Yaptığınız açıklamada, Revize edilmiş GSYİH serisinde sanayi, inşaat, elektrik, ulaştırma, toptan ve perakende ticaret, otel, lokanta hizmetlerinin katma değerlerinin hesabında 2002 arz kullanım tablolarının kullanıldığı belirtilmektedir. 2002 Arz kullanım tablosunun hazırlanmasında 2002 Genel Sanayi ve İşyerleri Sayımı (GSİS) sonuçları mı kullanılmıştır?
- 11- 8 Mart 2008 tarihi itibarıyla 2002 GSİS çalışması sonuçlandırılmış mıdır?
- 12- 8 Mart 2008 tarihi itibarıyla 2002 GSİS çalışması sonuçlandırıldı ise sektör girdileri, üretim, satış vb. ekonomik değişkenler neden yayınlanarak kullanıcılara sunulmamıştır?
- 13- Bugün itibarıyla, 2002 GSİS çalışması tamamen sonuçlandırılmış ve kullanıcılar için yayınlanmış mıdır?
- 14- GSYİH rakamlarının reel sektörler dışında konut sahipliği, vergiler, mali aracı kuruluş faaliyetleri, gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri, kamu hizmetleri gibi hizmet sektörleri bakımından revize edilmesi için neden 2007 yılına kadar beklenmiştir?
- 15- Cari fiyatlarla Tarım, Ormancılık ve Avcılık sektörü katma değeri 2006 yılı 1987=100 için 50 671 623 119 TL iken 1998=100 için %20 artışla

- 60.819.444.000 TL olarak hesaplanmıştır. Bu artışın ne kadarlık kısmı Sınıflandırma sistemi değişikliği ve 2002 arz kullanım tablosu nedeniyle, ne kadarlık kısmı kapsam genişliği nedeniyle ortaya çıkmıştır? Temel fiyatların kullanılması bu rakamı 1987=100 e nazaran daha aşağı çekmesi beklenir ve sınıflandırma sisteminden dolayı toplam katma değerde önemli bir değişiklik beklenmezken, kapsama dahil edilen üretim değeri yüksek olmayan kaz eti, ördek eti, ıhlamur vb. ürünler nedeniyle bu anlamlı farkın oluşması nasıl açıklanabilir?
- 16- Tarım, Avcılık ve ormancılık sektörü için 2006 katma değerinin içinde kapsama dahil edilen ürünlerin miktar, fiyat ve değerleri nedir?
- 17- Tarım, Avcılık ve ormancılık sektörü cari fiyatlarla 2006 katma değerine, üretim değerleri için zincirleme indeksin kullanılması sektör katma değerine ne kadar etkide bulunmuştur?
- 18- Balıkçılık sektörü katma değeri 2006 yılında 1987=100 için 2.412.420.425 TL den 1998=100 için %24 lük azalma ile 1.843.310.000 TL ye düşmüştür. 8 Mart 2008 tarihinde yapılan açıklamanızda dar kapsamlı dönemlik Balıkçılık Anketi sonuçları yerine, Yıllık Balıkçılık Anketi üretim miktar ve fiyatlarını kullandığınızı belirtmektesiniz. Eğer yeni anket daha geniş kapsamlı ise sektör katma değerinde artış beklemek yerine neden bir azalma olmuştur?
- 19- Balıkçılık üretim değeri hesaplamalarında zincirleme indeksin kullanılması, balıkçılık toplam katma değeri üzerine artma mı yoksa azaltma mı etkisi yapmıştır?
- 20- 1998=100 bazlı tarım sektörü katma değerinde 1987=100'e nazaran çok önemli farklılaşma meydana gelmesine rağmen, 2006 yılı için GSYİH içindeki sektör payı tesadüfen mi %9.3 olarak 1987=100 bazlı hesaplamalarla aynı kalmıştır?
- 21- Madencilik ve taşocakçılığı sektör katma değerinin hesabında, dönemlik anketler yerine Yıllık Sanayi Üretim Anketlerinin kullanılması kapsam bakımından ne kadarlık bir farklılık yaratmaktadır? Kapsamla ne kastedilmektedir?
- 22- İmalat sanayi sektör katma değerinin 1998=100 için hesabında temel fiyatların kullanılması yıllar itibariyle katma değer üzerinde ne kadarlık farklılık yaratmaktadır?
- 23- 2002 GSİS'nda elde edilen işyeri sayıları Kurumunuz tarafından 2006-Aralık tarihinde bir yayınla açıklanmıştır. 2007 GSYİH imalat sanayi sektör

katma değerinin hesabında 10+ işyeri sayısı için 2002 GSİS'dan elde edilen 27.813'mü yoksa Yıllık İmalat Sanayi İstatistiklerinde 2001 yılı için elde edilen 11.293'mü kullanılmıştır?

- 24- 1987=100 bazlı imalat sanayi katma değer hesabı için kullanılan işyeri sayısından 1998=100 bazlı katma değer hesabında kullanılan işyeri sayısına %146'lık bir artış olmasına rağmen toplam imalat sanayi katma değerinde, örneğin 2006 yılı için sadece %7.2'lik bir fark oluşması nasıl açıklanabilir?
- 25- GSYİH revize edilmeden önceki hesaplamalarda 1998-2006 arası esas alınan imalat sektörü çalışan sayıları nedir?
- 26- GSYİH revize hesaplamalarında (1998=100), 1998-2006 arası imalat sektörü çalışan sayıları nedir?
- 27- Hem 1987=100 hem de 1998=100 serileri için esas alınan çalışan sayılarının veri kaynağı nedir?
- 28- ADNKS ye göre elde edilen nüfusu 1998 yılına kadar geriye doğru projekte edip bugüne kadar neden yayınlanmadı?
- 29- İmalat sanayinde kayıt dışılığın kapsanabilmesi için kullanılan işgücü girdi yaklaşımı HHİA (Hanehalkı işgücü anketi) sonuçlarına göre hesaplanıyorsa, revize hesaplarında 2002 GSİS ile birlikte HHİA sonuçları için 2000 Genel Nüfus sayımı sonuçlarını mı yoksa ADNKS nüfus sonuçları mı kullanılmıştır?
- 30- Eğer ADNKS nüfus değerlerini esas alan HHİA revize edilmiş değerleri kullanıldıysa, hâlihazırda elde mevcut olması gereken revize HHİA istatistiklerini neden hala yayınlanmamıştır?
- 31- Yaklaşık olarak bir senedir 2007 den önceki yıllara ilişkin HHİA istatistiklerini web sayfanızdan ve yayınlarınızdan kaldırdığınız gözlenmektedir. Akademik ya da diğer amaçlarla işgücüne ilişkin istatistikleri içeren değerlendirme ya da modelleme çalışması yapmak isteyenler revize edilmiş verileri bugüne kadar elde edebildiler mi?
- 32- GSYİH revize hesaplamalarına girdi teşkil eden diğer tüm istatistiklerdeki revizyon çalışmaları da yayınlanmış mıdır? Yayınlanmadıysa, GSYİH hesapları için bilindiği varsayılan bu girdi istatistiklerinin yayınlanmamasının temel nedeni nedir?
- 33- İnşaat sektörü katma değeri hesabında kapsam eksikliği için kullanılan mal akım yöntemine göre inşaat girdisi olarak üretilen malzemelerdeki stok

miktarı hesaplamalardan düşülmekte midir? Eğer düşülüyorsa takip edilen yöntem nedir?

- 34- Otel lokanta hizmetleri katma değer hesabı için yıllık anketlerin örnekleme oluşturulurken, 2002 GSİS mı esas alınmaktadır? Eğer öyleyse sadece istihdam ve işyeri rakamları yayınlanmış olan 2002 GSİS'nin diğer ekonomik değişkenleri de örneklem çerçevesinin oluşmasında kullanılmakta mıdır?
- 35- 2000 Bina sayımına göre toplam konut sayısı 16.235.830 iken, GSYİH revize çalışmalarında konut sahipliği katma değerinin hesabı için 19.2 milyon konut sayısına nasıl ulaşıldığının ayrıntılı hesabını nedir?
- 36- 1987=100 ve 1998=100 GSYİH'nda esas alınan, yıllar itibariyle konut sayıları nedir? Bu sayıların hesaplanma kaynakları nedir?
- 37- ADNKS ne göre 2006 ve öncesi yıllar için projekte edilen hanehalkı sayıları nedir?
- 38- Neden şu ana kadar ADNKS ye dayalı hanehalkı sayısı ve geriye doğru projekte edilmiş hanehalkı sayıları henüz yayınlanmamıştır?
- 39- ADNKS adrese dayalı olarak yapıldığına ve tek tek adres kayıtları ilgili veri tabanlarında yer aldığına göre, hanehalkı sayısının ilan edilmemesindeki temel neden nedir?
- 40- ADNKS ye göre konutların kullanım dağılımı sayım esnasında elde edilmiş ve yürütülen sisteme göre sayım bittiğinde hazır iken bu bilgi şimdiye kadar neden ilan edilmemiştir?
- 41- Tüm yerleşim yerleri itibariyle ADNKS'ye göre nüfus ve hanehalkı sayısı 2007-2008 yılları için nedir?
- 42- Ortalama hanehalkı büyüklüğü yerleşim yerleri itibariyle 2007-2008 yılları için nedir?
- 43- 1998=100 bazlı seride 2000 yılı için konut sayısı 13.9 milyondan 19.2 milyona %38'lik artışla revize edilmiş olmasına rağmen, konut sahipliği katma değerindeki %151'lik orantısız artma şeklindeki revizenin (1987=100 üretici fiyatlarıyla hesaplanmasına rağmen) (1987=100 için 5.772.955.047 TL, 1998=100 için 14.494.393.000 TL) nedenleri nelerdir?
- 44- 2002 GSİS'nin tüm sonuçları bu güne kadar neden yayınlanamamıştır?
- 45- İş istatistikleri için neden sadece 2003-2004 verileri yayınlanmış, 2002 ve 2004 den sonrası için yayınlanmamıştır?